

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено

на засіданні кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023р.)

Завідувач кафедри
проф. Квас О. В.

Силабус з навчальної дисципліни
що викладається в межах ОПШ підготовки бакалавра
(першого (бакалаврського) рівня вищої освіти)
для здобувачів за спеціальністю 014.06 «Середня освіта»

Львів 2023 р.

Назва дисципліни	Педагогіка
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Кирила-Мефодія,8, хімічний факультет
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта/Педагогіка, 014 Середня освіта
Викладачі дисципліни	Ковальчук Лариса Онисимівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Контактна інформація викладачів	ел. пошта: larysa.kovalchuk@lnu.edu.ua кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7. Тел. (032) 239-47-65
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Щопонеділка, 16.30–17.30 (хімічний факультет, вул. Кирила-Мефодія,8, авд. 5 або он-лайн консультації на платформі Microsoft Teams)
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/pedahohika-114-serednia-osvita-iii-kurs
Інформація про дисципліну	Курс «Педагогіка» призначено для студентів спеціальності 014 «Середня освіта», спеціалізації: 014.06 «Середня освіта (Хімія)», кваліфікації бакалавр освіти (Хімія), учитель хімії. Курс є обов'язковим компонентом ОП освітньо-професійної підготовки і передбачає оволодіння студентами цілісною системою фахових знань і професійних умінь організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти. Відтак, у курсі представлено огляд як теоретико-методологічних засад педагогіки, теорії дидактики, теорії виховання, так і методичних засад організації освітнього процесу
Коротка анотація дисципліни	Курс «Педагогіка» є нормативною дисципліною, яка викладається в п'ятому семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Навчальним планом передбачено 32 години аудиторних занять (16 год. лекцій та 16 год. практичних) і 58 годин самостійної роботи. Програма навчальної дисципліни складається з 2 змістових модулів: 1. Загальні основи педагогіки. 2. Дидактика. Теорія виховання. У <i>першому</i> модулі розглядають теоретико-методологічні засади педагогіки, особливості розвитку, формування та соціалізації особистості, головні тенденції розвитку освіти в сучасному світі, системи освіти провідних країн світу. У <i>другому</i> модулі вивчають теоретико-методичні засади дидактики як теорії освіти і навчання та теоретико-методичні засади виховання особисті здобувача середньої освіти.
Мета та цілі дисципліни	Мета курсу: засвоєння студентами теоретичних і практичних основ курсу, формування педагогічної культури, професійно-педагогічна підготовка фахівців до педагогічної діяльності у закладах загальної середньої освіти, а також до взаємодії з людьми у різноманітних установах, що має характер управлінської, організаторської та освітньої діяльності фахівця.

**Література для
вивчення
дисципліни**

Основна (базова)

1. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник. Київ, 2007. 618 с.
2. Зайченко І.В. Педагогіка: Навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2016. 608 с.
3. Ковальчук Л. Педагогіка: навч. посіб. Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2023. (Апробація).
4. Ковальчук Л. Практикум з педагогіки: Навч. посібник. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І.Франка, 2005. 253 с.
5. Ковальчук О., Когут С. Основи психології та педагогіки: Навч. посібник. За заг. ред. Л. Ковальчук. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І. Франка, 2009. 624 с.
6. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. Київ: Знання-Прес, 2003. 418 с.
7. Фіцула М.М. Педагогіка: Посібник. Київ: Академвидав, 2009. 560 с.
8. Ягунов В.В. Педагогіка: Посібник. Київ, 2002. 560 с.

Додаткова (допоміжна)

9. Активні форми та методи навчання хімії. Харків: Основа, 2008. 141 с.
10. Викладання хімії у профільних класах. Харків: Основа, 2009. 172 с.
11. Вишневський О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. Дрогобич: Коло, 2003. 528 с.
12. Дослідна і проектна робота під час вивчення хімії. Харків: Основа, 2008. 107 с.
13. Збірник тестів з курсу «Педагогіка»: Навч.-метод. посіб.: У 3 ч. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І.Франка, 2008. Ч. 2. Загальні основи педагогіки. За заг. ред. Д.Герцюка, Л.Ковальчук. 145 с.
14. Збірник тестів з курсу «Педагогіка»: Навч.-метод. посіб.: У 3 ч. Львів: Видав. центр Львів. нац. ун-ту ім. І.Франка, 2009. Ч. 3. Загальні основи теорії і методики виховання. За заг. ред. Д.Герцюка, Л.Ковальчук. 112 с.
15. Збірник тестів з курсу «Педагогіка»: У 3 ч. Львів: Видав. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2007. Ч. 1. Дидактика: Навч.-метод. посіб. За заг. ред. Л.Ковальчук. 106 с.
16. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с.
17. Ковальчук Л., Ковальчук О. Системи освіти зарубіжних країн: Навч. посібник. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І.Франка, 2003. 145 с.
18. Ковальчук О. Діагностування результатів навчання: Навч. посібник. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І.Франка, 2004. 165 с.
19. Кравець В.П. Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва: Навч. посібник. Тернопіль, 1996. 436 с.
20. Максимюк С.П. Педагогіка: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2005. 667 с.
21. Малафійк І.В. Дидактика: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2005. 398 с.
22. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: Навч. посібник. Київ, 2001. 656 с.
23. Пащенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2014. 228 с.
24. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології: Інтерактивний підручник. Київ: Слово, 2004. 616 с.
25. Позакласні заходи з хімії. Вип. 7. Харків: Основа, 2011. 144 с.
26. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ: А.С.К., 2003. 192 с.
27. Туріщева Л. Психолого-педагогічні аспекти уроку. Харків: Основа, 2007. 128 с.
28. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. Кн. 1: Навч. посібник. За ред. О.В.Сухомлинської. Київ: Либідь, 2005. 624 с.
29. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. Кн. 2: Навч. посібник. За ред. О.В.Сухомлинської. Київ: Либідь, 2005. 552 с.
30. Цюра С.Б. Педагогіка особистого досвіду: Практика для самостійної роботи. Львів, 2006. 185 с.

Інтернет-джерела

31. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>; <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 28.01.2019).
32. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>. (дата звернення: 25.05.2020).

Інші інформаційні ресурси:

33. *Біологія і хімія в сучасній школі*: Науково-методичний журнал.
34. *Вища освіта України*.
35. *Вища школа*.
36. *Вісник Львівського університету*. Серія педагогічна.
37. *Хімія*: Науково-методичний журнал.
38. <http://mon.gov.ua>.

Зауваги. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Окрім рекомендованих, студенти можуть використовувати також й інші літературні джерела, у яких висвітлені певні навчальні питання.

<p>Обсяг курсу</p>	<p>Денна форма навчання: 32 годин аудиторних (з них: 16 годин лекцій; 16 годин практичних занять); 58 годин самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>У процесі вивчення студентами навчальної дисципліни «Педагогіка», опанування ними теоретичними, методологічними, методичними і практичними засадами курсу формуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ інтегральна компетентність, котра забезпечує здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів хімічних наук, психології, педагогіки та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти; ◆ загальні компетентності (ЗК): <ul style="list-style-type: none"> ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), виявляти повагу та цінувати українську національну культуру; ◆ спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ПК): <ul style="list-style-type: none"> ПК 7. Здатність застосовувати загальну модель процесу навчання хімії для планування та організації навчально-виховного процесу під час вивчення хімії; ПК12. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційні, для забезпечення якості освітнього процесу в закладах освіти; ПК15. Здатність вивчати особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу у середній школі; ◆ програмні результати навчання (ПР): <ul style="list-style-type: none"> ПР3 8. Знає психолого-педагогічні аспекти методики навчання хімії у загальноосвітній школі; ПР3 9. Знає психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів середньої школи; ПР3 10. Знає теоретичні основи процесів навчання, виховання і розвитку особистості учнів середньої школи; ПРУ 8. Уміє застосовувати методичні підходи і сучасні технології навчання хімії із урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів; ПРК 1. Організовує співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях); ПРА 2. Здатний створювати рівноправне і справедливе освітнє середовище. <p>Знання:</p> <p>Розуміти сутність педагогіки, історію її становлення як науки, головні педагогічні категорії, логіку й методи науково-педагогічних досліджень, сутність і структуру особистості, особливості її розвитку, формування та соціалізації.</p> <p>Аналізувати з позицій системного, діяльнісного, аксіологічного, компаративістського, культурологічного, особистісного та інших підходів законодавчу базу України з питань освіти, визначати головні тенденції розвитку загальної середньої освіти в різних країнах світу.</p> <p>На основі системного наукового, критичного мислення визначати зміст освіти в сучасній школі, зміст хімічної освіти, аналізувати</p>

	<p>сутність, структуру, особливості процесу навчання як взаємодії.</p> <p>Розширювати знання про методи, прийоми, засоби і форми організування навчання, критерії психолого-педагогічного аналізу уроку, норми, критерії оцінювання діяльності педагога та учня.</p> <p>Розуміти сутність, принципи, закономірності, структуру процесу виховання учнів, шляхи формування учнівської спільноти, особливості педагогічного впливу на особистість учня.</p> <p>Уміння:</p> <p>На підставі критичної оцінки педагогічних теорій та концепцій визначати науковий апарат, логіку і техніку проведення науково-педагогічного дослідження, аналізувати та інтерпретувати результати.</p> <p>Розробляти моделі систем освіти різних країн світу, обґрунтовувати умови ефективного впровадження в Україні позитивного зарубіжного досвіду з організування освітнього процесу.</p> <p>Відповідно до теми й типу уроку визначати його мету, проєктувати структуру, структурувати зміст навчального матеріалу, доцільно обирати методи, прийоми й засоби навчання, впроваджувати інноваційні технології навчання в освітній процес; здійснювати психолого-педагогічний аналіз уроку.</p> <p>Аналізувати й демонструвати доцільні словесні дії виховного впливу на особистість учня; відповідно до вікових особливостей учнів, теми і типу виховного заходу, здійснювати цілепокладання, визначати його структуру й зміст, обирати методи виховання.</p> <p>Комунікація:</p> <p>Встановлювати у процесі здійснення професійної діяльності ефективну комунікацію суб'єктів освітнього процесу; забезпечувати умови конструктивної взаємодії в соціокультурному середовищі шляхом використання інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>Створювати у процесі професійної діяльності сприятливий психологічний клімат у культурно-освітньому середовищі класу (закладу освіти) на засадах педагогіки партнерства, формувати готовність учнів до активної навчальної діяльності та суб'єкт-суб'єктної взаємодії, розв'язання навчальних проблем і завдань, передбачених програмою.</p> <p>Автономія та відповідальність:</p> <p>Демонструвати професійну відповідальність за організацію освітнього процесу, реалізацію завдань хімічної освіти учнів, проведення уроків і виховних заходів з урахуванням сучасних вимог нової української школи, запитів учнів.</p> <p>Організовувати професійну діяльність, поєднуючи різноманітні стратегії й тактики проведення навчально-виховних заходів, створення продуктів педагогічної діяльності як в автономному режимі, так і в рамках співпраці з іншими суб'єктами освітнього процесу, дотримуватись культури професійного мислення, методичної культури, академічної доброчесності у процесі конструювання особистих і колективних рішень.</p>
Ключові слова	педагогіка, педагог, педагогічна діяльність, дидактика, освітній процес, навчання, освіта, зміст освіти, виховання, заклад освіти, здобувач середньої освіти, освітнє середовище, освітній простір
Формат курсу	Очний
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін

	«Психологія», «Філософія», «Вища математика», «Неорганічна хімія», «Органічна хімія»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, евристична бесіда, пояснення, інструктаж; інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, метод проєктів, метод «Прес», кейс-метод), імітаційно-рольова гра (наукова конференція, науковий семінар), мультимедійна презентація, ілюстрування, демонстрування, дискусія, розв'язування вправ і задач, самоспостереження, спостереження, методи контролю і самоконтролю, презентація наукових продуктів, виконання індивідуальних завдань.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проєктор, ноутбуки, фліпчарт, маркери, обчислювальні засоби.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Політика виставлення балів: Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ на <i>семінарсько-практичні заняття</i> припадає 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 30; <ul style="list-style-type: none"> <i>семінарські заняття</i> — 10 (1 заняття — 5 балів), при цьому: <ul style="list-style-type: none"> 5 балів — студент виконав усі завдання згідно плану заняття; 4 бали — студент виконав 75% завдань; 3 бали — студент виконав 50% завдань; 2 бали — студент виконав не менше 30% завдань; 1 бал — студент виконав окремі елементи завдань; <i>практичні заняття</i> — 20 (4 заняття по 5 балів), при цьому: <ul style="list-style-type: none"> 5 балів — студент виконав усі завдання згідно плану заняття; 4 бали — студент виконав 75% завдань; 3 бали — студент виконав 50% завдань; 2 бали — студент виконав не менше 30% завдань; 1 бал — студент виконав окремі елементи завдань. ♦ <i>контрольні заміри</i> (2 модульні контрольні роботи за тестовими завданнями трьох рівнів складності, у тому числі в системі Moodle): 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 20; ♦ <i>самостійна робота</i>, виконання <i>індивідуальних завдань</i> оцінюються в межах балів, винесених на семінарські і практичні заняття, модульний контроль, залік; ♦ <i>індивідуальна робота</i> (виконання індивідуального навчального проєкту «На шляху до оволодіння педагогічною майстерністю»: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 10. <p>Критерії оцінювання завдань навчального проєкту:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) розроблення <i>конспекту уроку хімії</i> та його самоаналіз (дидактичне завдання): <ul style="list-style-type: none"> 5 балів — високий (творчий) рівень виконання завдання; 4 бали — достатній (реконструктивний) рівень; 3 бали — середній (репродуктивний) рівень; 2 бали — низький (елементарний) рівень; 1 бал — студент виконав окремі елементи завдання; 2) розроблення <i>конспекту виховного заходу</i>: <ul style="list-style-type: none"> 5 балів — високий (творчий) рівень виконання завдання; 4 бали — достатній (реконструктивний) рівень; 3 бали — середній (репродуктивний) рівень; 2 бали — низький (елементарний) рівень; 1 бал — студент виконав окремі елементи завдання; 3) <i>іспит</i> — 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 50 (включає навчальний проєкт, що є завданням <i>четвертого</i> рівня складності).

	<p>Критерії оцінювання завдань різного рівня складності: тестові завдання <i>першого</i> рівня складності — 0,5 бала за правильну відповідь; тестові завдання <i>другого</i> рівня складності — 1 бал; завдання <i>третього</i> рівня складності — 2 бали; завдання <i>четвертого</i> рівня складності — 10 балів.</p> <p>Враховується: активність студента під час аудиторних занять; самостійність, оригінальність, творчий підхід і своєчасне виконання завдань; посиljena активна участь студента у наукових заходах кафедри (семінарах, конференціях, олімпіадах тощо). Особлива увага звертається на відвідування занять студентом. Відпрацювання занять, пропущених з поважних причин, проводиться за розкладом консультацій викладачів.</p> <p>Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності під час вивчення курсу забезпечує:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ обговорення на першому лекційному занятті правил академічної доброчесності, що є виявом етичної культури студента; ♦ попередження про наслідки плагіату чи інших форм недоброчесності (їх виявлення в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем завдання, незалежно від масштабів плагіату чи обману); ♦ неможливість (заборона) користування мобільними пристроями під час виконання модульних контрольних робіт і самостійних практичних завдань під час аудиторних занять (за винятком часу, відведеного для виконання розрахункових завдань чи задач); ♦ обов'язкове посилання на використані літературні джерела під час написання творчих завдань (есе, тез доповідей, наукової статті та інших продуктів); ♦ виконання <i>навчального проекту</i> передбачає самостійну, оригінальну науково-дослідну діяльність студента, вияв ним творчого підходу, культури професійного мислення, творчих здібностей, дидактичної культури тощо; ♦ побудова графічних (діаграм, гістограм тощо) і табличних зображень, розроблення навчальних (науково-дослідних) моделей здійснюється виключно на основі власних досліджень студента. <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до модульного контролю і іспиту</p>	<p style="text-align: right;">Змістовий модуль 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогіка як наука, практика і мистецтво. Предмет та об'єкт педагогіки. 2. Основні педагогічні категорії. 3. Зв'язок педагогіки з іншими науками. 4. Система педагогічних наук. 5. Методологія педагогіки. 6. Методи науково-педагогічного дослідження, особливості їхнього застосування. 7. Педагогічний експеримент, особливості, етапи організації. 8. Поняття про особистість, її розвиток і формування. 9. Роль спадковості, середовища, виховання, діяльності в розвитку особистості. Соціалізація і становлення особистості. 10. Наукові основи вікової періодизації розвитку людини. 11. Теорії розвитку особистості. 12. Антична педагогіка (коротка характеристика педагогічних ідей та їхнє значення у розвитку сучасної педагогічної науки).

13. Особливості освітньо-виховної практики та педагогічної думки в різні історичні епохи.
  14. Педагогічні ідеї Я.-А. Коменського, Д. Локка, Й.-Г. Песталоцці, Ф. -В.-А. Дістервега, Й.-Ф. Гербарта, Ж.-Ж. Руссо, Дж. Дьюї, М. Монтесорі, Г. Кештенштейнера та ін.
  15. Педагогічна спадщина Г. Сковороди, О. Духновича, Т. Шевченка, К. Ушинського, І. Франка, Г. Ващенко, С. Русової, А. Макаренка, В. Сухомлинського та ін.
  16. Порівняльна педагогіка (сутність, становлення, предмет і об'єкт дослідження, функції, завдання).
  17. Основні тенденції розвитку освіти в сучасному світі.
  18. Системи освіти зарубіжних країн (за вибором студента).
  19. Структура системи освіти України.
  20. Характеристика законодавства України про освіту (Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» та ін.).
- Змістовий модуль 2***
21. Дидактика як галузь педагогіки. Зв'язок дидактики з іншими науками.
  22. Головні категорії дидактики (навчання, освіта, самоосвіта, викладання, учіння, знання, уміння, навички).
  23. Закономірності і принципи навчання.
  24. Процес навчання (сутність, основні функції, рушійні сили, структура).
  25. Зміст шкільної освіти (сутність, структура, стандарти, головні джерела).
  26. Зміст шкільної хімічної освіти (мета, завдання, структура, критерії відбору, головні джерела змісту шкільної хімічної освіти).
  27. Інклюзивна освіта в сучасній школі.
  28. Методи навчання (сутність, класифікація, характеристика, застосування у процесі вивчення хімії в школі).
  29. Прийоми навчання (сутність, класифікація, характеристика, застосування у процесі вивчення хімії в школі).
  30. Засоби навчання (сутність, класифікація, характеристика, застосування у процесі вивчення хімії в школі).
  31. Діагностування результатів навчання як інтегроване поняття (сутність, основні функції, принципи).
  32. Види, форми, методи, засоби контролю у процесі навчання хімії в школі.
  33. Оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.
  34. Форми організації навчання (сутність, класифікація, різновиди).
  35. Урок як основна форма організації навчання (сутність, особливості, типи, структура, вимоги до організації).
  36. Підготовка педагога до проведення уроку хімії, варіативність застосування методів, прийомів і засобів навчання.
  37. Психолого-педагогічний аналіз уроку (на прикладі за фахом).
  38. Сучасні педагогічні технології навчання.
  39. Міжпредметні зв'язки як дидактична проблема. Особливості реалізації міжпредметних зв'язків у процесі вивчення хімії в закладах загальної середньої освіти.
  40. Виховання як педагогічна категорія. Головні принципи виховання.
  41. Процес виховання (сутність, структура, етапи, закономірності).
  42. Зміст виховання. Пріоритетні напрями сучасного українського виховання.
  43. Українська етнопедагогіка — основа системи національного

	<p>виховання.</p> <p>44. Концепції та моделі виховання.</p> <p>45. Самовиховання (його сутність, структура, умови, етапи, прийоми).</p> <p>46. Перевиховання (його сутність, функції, етапи, принципи).</p> <p>47. Екологічна освіта і виховання в сучасній школі.</p> <p>48. Валеологічна освіта і виховання в сучасній школі.</p> <p>49. Методи, засоби, технології виховання.</p> <p>50. Організаційні форми виховної роботи, їхня класифікація.</p> <p>51. Позакласна виховна робота. Колективні творчі справи.</p> <p>52. Поняття про групи. Види груп. Взаємодія в групі. Сумісність людей.</p> <p>53. Колектив (поняття, види, функції, стадії розвитку).</p> <p>54. Взаємини особистості і колективу. Роль і статус особистості. Лідери.</p> <p>55. Класний керівник, його функції, напрями і форми роботи.</p> <p>56. Традиції, провідні напрями родинно-сімейного виховання в Україні.</p> <p>57. Значення церкви у вихованні учнівської молоді.</p> <p>58. Взаємодія школи, сім'ї та громад у вихованні учнівської молоді.</p> <p>59. Українські дитячі та молодіжні організації.</p> <p>60. Виховний процес у закладах позашкільної освіти.</p> <p>61. Розв'язування педагогічних задач і ситуацій.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК
Схема курсу «Педагогіка»

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	Тема 1. Педагогіка як наука і навчальна дисципліна. Вступ до вивчення курсу (педагогіка як навчальна дисципліна). Педагогіка як наука. Основні педагогічні категорії. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Система педагогічних наук. Методологія педагогіки. Логіка і методи науково-педагогічного дослідження, особливості застосування. Педагогічний експеримент (сутність, види, особливості, етапи організації і проведення).	Лекція, 2 год.	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 (основна) 11, 13, 16, 20–23, 30, 33, 37 (додаткова)		
2	Тема 1. Педагогіка як наука, практика і мистецтво	Семінарське заняття 1, 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали	1–8 11, 13, 16, 20–23, 30, 33, 37	Підготовка до семінарського заняття. Виконання практичних завдань (3 год)	2 тиждень
3	Тема 2. Розвиток і формування особистості людини. Поняття «людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність» у сучасній науці. Структура особистості. Характеристика окремих підструктур. Розвиток, формування і соціалізація особистості. Фактори розвитку особистості. Наукові основи вікової періодизації розвитку людини. Особливості педагогічної взаємодії з особистістю молоді людини у різні вікові періоди. Теорії розвитку особистості.	Лекція, 2 год.	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 11, 13, 16, 20–23, 30, 33, 37		
4	Тема 2. Логіка та методика науково-педагогічного дослідження розвитку особистості (<i>науково-дослідна робота</i>)	Практичне заняття 1, 2 год.	Презентація; інструкції; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 11, 13, 16, 20–23, 30, 33, 37	Підготовка до практичного заняття. Обґрунтування наукового апарату, методів дослідження за темою науково-дослідної роботи. (6 год)	4 тиждень

5	Тема 3. Історія розвитку зарубіжної та вітчизняної школи і педагогічної думки. Предмет історії педагогіки. Особливості зарубіжної освітньо-виховної практики в різні епохи (Давнього світу, Середньовіччя, Відродження, Реформації, Просвітництва, Нового часу). Освітні ідеї видатних зарубіжних педагогів і філософів. Історія розвитку шкільництва, освіти й педагогічної думки в Україні (школа й освіта Київської Русі; діяльність братських шкіл; козацька педагогіка; освіта українців під владою різних імперій). Видатні постаті української педагогіки.	Самостійна робота	Роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 11, 13, 16, 19, 20, 28–30, 36	Підготовка матеріалів до наступних практичних і семінарських занять (4 год)	4 тиждень
6	Тема 4. Сучасний світовий освітній простір. Система освіти України. Порівняльна педагогіка. Основні тенденції розвитку освіти в сучасному світі. Огляд дошкільної і шкільної систем освіти розвинутих країн світу. Система освіти України. Законодавство України про освіту.	Лекція, 2 год.	Презентація систем освіти різних країн світу; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 11, 13, 17, 31, 32, 38		
7	Тема 4. Освіта закордонна і в Україні: здобутки та перспективи (<i>наукова конференція</i>)	Семінарське заняття 2, 2 год.	Презентація; інструкції; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 11, 13, 17, 31, 32, 38	Підготовка до наукової конференції. Підготовка до модульного контролю (4 год)	6 тиждень
8	Тема 5. Дидактика як теорія освіти та навчання. Процес навчання і зміст освіти в сучасній школі. Дидактика як теорія освіти та навчання (розвиток, зв'язок з іншими педагогічними науками, головні категорії). Закономірності та принципи навчання. Процес навчання (сутність, функції, рушійні сили, структура, специфіка організації в сучасній школі). Зміст освіти (сутність, основні тенденції розвитку змісту сучасної шкільної освіти, структура змісту освіти, стандарти освіти, основні джерела змісту освіти). Зміст шкільної хімічної освіти. Організація інклюзивного навчання.	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; ПК; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 11, 15, 20–24, 31–33, 37	Модульний контроль 1 (виконання тестових завдань першого й другого рівнів складності)	7 тиждень

9	Тема 5. Зміст освіти в сучасній школі. Зміст шкільної хімічної освіти (<i>прес-конференція</i>)	Семинарське заняття 2, 2 год.	Презентація; інструкції; роздаткові методичні матеріали	1–8 11, 15, 20–24, 31–33, 37	Підготовка матеріалів для прес-конференції. Виконання практичних завдань (4 год)	8 тиждень
10	Тема 6. Методи, прийоми і засоби навчання. Методи навчання (сутність, класифікація, характеристика, використання у процесі навчання хімії). Прийоми навчання (сутність, характеристика, використання у процесі навчання хімії). Засоби навчання (сутність, класифікація, характеристика, використання у процесі навчання хімії).	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 9, 11, 15, 20–24, 37		
11	Тема 6. Методи, прийоми і засоби навчання у процесі викладання хімії в закладах загальної середньої освіти (<i>мікрОВикладання</i>)	Практичне заняття 2, 2 год.	Презентація; ПК; інструкції; роздаткові методичні матеріали	1–8 9, 11, 15, 20–22, 24, 26, 37	Підготовка до мікрОВикладання. Виконання практичних завдань (4 год)	10 тиждень
12	Тема 7. Діагностування результатів навчання учнів. Діагностування результатів навчання як інтегроване поняття. Функції, принципи діагностування і контролю результатів навчання учнів. Види, форми, методи і засоби контролю у процесі навчання хімії. Види, форми, методи і засоби нетрадиційного контролю у процесі навчання хімії. Оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.	Лекція, 2 год	Презентація; інструкції; роздаткові методичні матеріали	1–8 9, 11, 15, 18, 20–24, 37		
13	Тема 7. Діагностування результатів навчання у процесі вивчення хімії в закладах загальної середньої освіти (<i>мікрОВикладання</i>)	Семинарське заняття 3, 2 год.		1–8 9, 11, 15, 18, 20–24, 37	Підготовка до мікрОВикладання. Виконання практичних завдань (4 год)	12 тиждень
14	Тема 8. Форми організації навчання. Форми організації навчання (сутність, класифікація). Урок як основна форма організації навчання, його особливості, типи. Інші форми організації навчання. Вимоги до організації на засадах сучасної філософії освіти. Загальна структура уроку, варіативність застосування методів, прийомів і засобів навчання. Підготовка вчителя до проведення уроку. Психолого-педагогічний аналіз уроку.	Лекція, 2 год.	Презентація; ВК; інструкції; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 9–12, 15, 18, 20–27, 31–33, 37, 38		
15	Тема 8. Урок хімії в закладах загальної середньої освіти (<i>мікрОВикладання</i>).	Практичне заняття 4, 2 год.	Презентація; ВК; інструкції; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 9–12, 15, 18, 20–27, 31–33, 37, 38	Підготовка конспекту уроку і презентації мікрОВикладання (за фаховим спрямуванням). (6 год)	14 тиждень

16	<p>Тема 9. Теорія та методика виховання особистості школяра. Виховання як педагогічна категорія. Процес виховання. Принципи виховання. Закономірності процесу виховання. Пріоритетні напрями сучасного українського виховання. Концепції та моделі виховання. Концепція національного виховання. Зміст виховання в сучасній українській школі. Методи, прийоми, засоби, технології виховання. Організаційні форми виховної роботи (сутність, класифікація, огляд окремих форм). Самовиховання (сутність, принципи, мотиви, умови, етапи, методи, прийоми). Перевиховання (сутність, функції, етапи, принципи). Класний керівник, його функції, напрями і форми роботи. Позакласна виховна робота. Колективні творчі справи. Організація і проведення виховного заходу з хімії. Особистість і колектив. Соціальні інститути виховання</p>	Лекція, 2 год.	Мультимедійна презентація; ПК; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 10, 11, 14, 20–25, 28, 29, 30–33, 37, 38		
17	<p>Тема 9. Процес виховання. Зміст, пріоритетні напрями сучасного українського виховання (<i>круглий стіл</i>)</p>	Семінарське заняття 4, 2 год.		1–8 11, 14, 20–23, 25, 30–33, 37, 38	Модульний контроль 2 (виконання тестових завдань трьох рівнів складності)	16 тиждень

